

וּבְכָל נִימָא וְנִימָא, אֵית מַבּוּעַ דְּנַפְק מִמוּחָא סְתִימָאָה,
 (דְּבִתְר בּוּתְלָא) וְנִהִיר וְנִגִּיד בְּהֵוּא נִימָא, לְנִימִין
 דְּזִעִיר אַנְפִּין. וּמַהֲאֵי מְתַקֵּן (ס"א מַתְּוֹן) מוּחִיָּה. וּכְדִין, נִגִּיד
 הֵוּא מוּחָא, לְתַלְתִּין וְתַרִּין שְׁבִילִין.

וְכָל קוּצָא וְקוּצָא מְתַלְהֵטֵן, וְתַלְיִין. מְתַתְּקֵן בְּתַקוּנָא
 יָאָה, בְּתַקוּנָא שְׁפִירָא. מְחַפִּיין עַל גּוּלְגַלְתָּא.
 מְתַתְּקֵי קוּצֵי דְנִימִין, מֵהֲאֵי סְטָרָא, וּמֵהֲאֵי סְטָרָא, עַל
 גּוּלְגַלְתָּא. וְתַאנָּא, כָּל נִימָא וְנִימָא, אַקְרִי (ס"א אִיָּה)
 מְשִׁיכָא מִמַּבּוּעַ (ס"א מִמַּבּוּעִין) (ס"א וְאִינוּן מַבּוּעִין) סְתִימִין, דְּנַפְקִין
 מִמוּחָא סְתִימָאָה.

וְתַאנָּא, מְשַׁעְרוֹי דְּבֵר נָשׁ, אֲשֶׁתְּמוּדַע מַאי הוּא, אִי
 דִּינָא אִי רַחֲמֵי. מִפְּד עֵבְרִין עֲלוֹי אַרְבַּעִין
 שָׁנִין. וְאִפִּילוּ כַּד אִיהוּ עוֹלָם, בְּשַׁעְרֵיהּ בְּתִיקוּנֵיהּ (ס"א
 בְּדִיקוּנֵיהּ) (ס"א בְּדִיקוּנֵיהּ) וּבְגַבִּינֵי עֵינֵי.

קוּצִין דְּשַׁעְרֵי, תַלְיִין בְּתַקוּנֵי נְקִי כְּעֵמֶר נְקָא עַד
 כְּתָפוּי. עַד כְּתָפוּי סְלָקָא דְעֵתָף. אֲלָא עַד רִישֵׁי
 דְּכְתָפוּי, דְּלָא אֲתַחֲזִי קוּדְלָא. מְשׁוּם דְּכְתִיב, (יִרְמִיָּה ב) כִּי
 פָּנוּ אֵלַי עוֹרָף וְלֹא פָּנִים. וְשַׁעְרָא סְלִיק אַבְתְּרוֹי
 דְּאוּדְנִין, דְּלָא לְחַפִּיָּא עֲלוֹי, דְּכְתִיב לְהִיּוֹת אֲזַנְיָף
 פְּקוּחוֹת.

שַׁעְרָא דְּנַפְיק מִבְּתַר אוּדְנוֹי, כּוּלִּיָּהּ בְּשַׁקּוּלָא. לָא נַפִּיק

דָּא מִן דָּא, תְּקוּנָא שְׁלִים. תְּקוּנָא יָאָה. תְּקוּנָא שְׁפִירָא.
תְּאִיב לְמַחְמִי. תִּיאוּבְתָא וְחֲדוּתָא דְצַדִּיקִיָּא, דְאִינוּן
בְּזַעִיר אַפִּין, לְמַחְמִי וְלֹא תִדְבְּקָא בְּתְקוּנוּי. דְעַתִּיקָא
סְתִימָאָה דְכֻלָּא.

י"ג גִּימִין דְשַׁעְרִין, קִימִי מֵהֵאִי סְטָרָא, וּמֵהֵאִי סְטָרָא
דְגוּלְגֻלְתָּא, לְקַבִּיל אַנְפּוּי. וּבְאִינוּן שְׂרִיין שְׁעָרִי
לְאַתְפְּלָגָא. לִית שְׂמָאֲלָא בְּהֵאִי עַתִּיקָא סְתִימָאָה, כְּלָא
יְמִינָא. אַתְחַזִּי וְלֹא אַתְחַזִּי. סְתִים וְלֹא סְתִים. וְהֵאִי
בְּתְקוּנוּיָהּ, כָּל שְׁכֵן בֵּיהּ. (שְׁמוֹת פ"ד ע"ב).

וְעַל הָאִי, תְּאִיבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְצַרְפָּא בְּלִבְהוֹן, דְכְּתִיב,
(שְׁמוֹת יז) הִישׁ יִי בְּקַרְבְּנוּ אִם אֵין. בֵּין זַעִיר אַנְפִּין
דְאֶקְרִי יִי, וּבֵין אַרְיָךְ אַנְפִּין דְאֶקְרִי אִי"ן. אַמְאִי
אַתְעַנְשׂוּ. מְשׁוּם דְלֹא עֲבָדוּ בְּחִבִּיבוּתָא, אֶלָּא בְּנִסְיוּנָא.
דְכְּתִיב, (שְׁמוֹת יז) וְעַל נְסוּתָם אֵת יִי לֵאמֹר הִישׁ יִי בְּקַרְבְּנוּ
אִם אֵין.

בְּפִלְגוּתָא דְשַׁעְרִי, אָזִיל חַד אַרְחָא דְנָהִיר לְמֵאֲתָן
וְשַׁבְעִין עָלְמִין. וּמְנִיָּה נָהִיר אַרְחָא דְזַעִיר
אַנְפִּין, דְנָהִירִין בֵּיהּ צַדִּיקִיָּא לְעֵלְמָא דְאֲתִי. הֲדָא הוּא
דְכְּתִיב, (מְשֻׁלֵּי ד) וְאוֹרַח צַדִּיקִים כָּאוֹר נוֹגֵה הוֹלֵךְ וְאוֹר עַד
נְכוּן הַיּוֹם. וּמִן הַהוּא אַרְחָא אַתְפְּרָשָׂא לְשִׁית מֵאָה
וְתֵלִיסָר אוֹרְחִין דְאוֹרִיָּתָא, דְפִלְגִי בְּזַעִיר אַפִּין. דְכְּתִיב

בֵּיה (תהלים כה) כָּל אַרְחוֹת יְיָ חֶסֶד וְאַמֶּת וְגוֹ'.
 מִצְחָא דְגִלְגֶּלְתָּא רַעְוָא דְרַעְוִין, רַעְוִתָּא דְזַעִיר אַנְפִּין
 לְקַבְּלֵי הַהוּא רַעְוִתָּא (נ"א מצחא דגולגלתא, רצון אקרי. דהא
 רַעְוָא דְרַעְוִין אַתְּגְלִי בַּהוּא מִצְחָא לְקַבֵּל דָּא לְתַתָּא. כְּתִיב) דְכָתִיב (שמות כח) וְהָיָה
 עַל מִצְחוֹ תָמִיד לְרַצוֹן וְגוֹ' וְהָיָה מִצְחָא דְאַקְרִי רַצוֹן,
 הוּא גְלוּיָא דְכָל רִישָׁא וְגוֹלְגֶּלְתָּא, דְמַתְּכַסִּיָּא בְּאַרְבַּע
 מָאָה וְעֶשְׂרִין (נ"א וְעֶשֶׂר) עֲלָמִין.
 וְכֹד אַתְּגְלִיָּא, אַתְּקַבְּלָא צְלוֹתְהוֹן דְיִשְׂרָאֵל. אִימְתִי
 אַתְּגְלִיָּא. שְׁתִּיק רַבִּי שְׁמַעוֹן. שְׂאֵל תְּנַיִינוֹת אִימְתִי.
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, אִימְתִי אַתְּגְלִיָּא.
 אָמַר לִיה בְּשַׁעְתָּא דְצְלוֹתָא (רפ"ח) דְּמִנְחָה דְשַׁבְּתָא. אָמַר
 לִיה מַאי טַעְמָא. אָמַר לִיה, מִשּׁוּם דְהָהִיא שַׁעְתָּא בְּיוֹמֵי
 דְחוֹל, תְּלִיָּא דִינָא לְתַתָּא בּוֹזְעִיר אַפִּין.
 וּבְשַׁבְּתָא אַתְּגְלִיָּא מִצְחָא דְאַתְּקְרִי רַצוֹן. בַּהִיא שַׁעְתָּא
 אֲשַׁתְּכִיךְ רוּגְזָא. וְאַשְׁתַּכַּח רַעְוָא, וּמַתְּקַבְּלָא
 צְלוֹתָא. הָדָא הוּא דְכָתִיב, (תהלים סט) וְאַנִּי תִפְלְתִי לְךָ יְיָ
 עַת רַצוֹן. וְעַת רַצוֹן מַעְתִּיק יוֹמִין, לְגִלְאָה מִצְחָא. וּבְגִין
 כֶּךָ אַתְּתַקֵּן הַאי קָרָא, לְמִימְרֵיהּ בְּצְלוֹתָא דְמִנְחָה
 בְּשַׁבְּתָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, בְּרִיךְ בְּרִי
 לְעַתִּיק יוֹמִין, רַעְוָא דְמִצְחָא תְּשַׁכַּח בְּשַׁעְתָּא דְתַצְטְרִיךְ
 לִיה.

תָּא חֲזִי, בְּשָׂאָר (ס"א בשעתא) דְּלִתְתָּא, כִּד אֲתַגְּלִי מְצָחָא
אֲשֶׁתְּכַח חוּצָפָא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (תא חזי בשאר דליתתא כד

אתגלי מצחא דינא אתער ואשתכח ואתעביד מצחא דאשגחיתא לחיבי עלמא לאינון דלא
מתכפסי בעובדייהו כמה דאת אמר) (ירמיה ג) וּמְצָח (קל"ו) אִשָּׁה זֹוֹנָה הִיָּה
לָךְ מֵאֲנֵת הַכָּלָם. וְהִכָּא כִּד אֲתַגְּלִי מְצָחָא, תִּיּוֹבְתָא (ס"א
חביבותא) וְרַעוּא שְׁלִים אֲשֶׁתְּכַח, וְכָל רוּגְזִין אֲשֶׁתְּכֹו
וּמִתְכַּפֵּיין קַמִּיהָ.

מֵהָאִי מְצָחָא (ס"א דליתתא), נְהִרִין אַרְבַּע מָאָה בְּתֵי דִינִין. כִּד
אֲתַגְּלִיָּא הָאִי יַעַת רְצוֹן, כְּלָהוּ מִשְׁתַּכְּכִין קַמִּיהָ,
הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (דניאל ז) דִּינָא יְתִיב. (פלומר יתיב באתריה דף קכ"ט
ע"ב) וְדִינָא לָא אֲתַעְבִּיד וְתֹאנָא, שְׁעָרָא לָא קָאִים בְּהָאִי
אַתָּר, מְשׁוּם דְּמִתְגְּלִיָּא, וְלָא אֲתַכְּפִיָּא. אֲתַגְּלִיָּא,
דִּי־סִתְּפִלוֹן מָאֲרִי דִּינָא, וְיִשְׁתַּכְּכוּן. וְלָא אֲתַעְבִּידוּ.
תֹּאנָא, הָאִי מְצָחָא אֲתַפְּשֵׁט בְּמֵאתָן וְשִׁבְעִין אַלְפִין
נְהִרִין בּוּצִינִין (ס"א דנהרין) מַעְדָן עֲלָאָה. דִּתְנִיָּא,
אִית עֵדָן דְּנְהִיר לְעֵדָן. עֵדָן עֲלָאָה לָא אֲתַגְּלִיָּא, וְהוּא
סָתִים בְּסִתִּמָּא וְלָא מִתְּפָרְשָׁא לְאַרְחִין כִּדְקָאֲמָרֵן. וְהָאִי
עֵדָן דְּלִתְתָּא, מִתְּפָרְשׁ בְּשִׁבְלֹוי, לְתִלְתִין וְתִרִין (עיבר)

שְׁבִילִין.

וְאַף עַל גַּב דְּמִתְּפָרְשׁ הָאִי עֵדָן בְּשִׁבְלֹוי, לִית דִּידַע
לִיָּה, בַּר הָאִי זְעִיר אֲפִין. וְעֵדָן דְּלְעִילָא, לִית דִּידַע

לִיה, וְלֹא שְׁבִילוֹי, בַּר הַהוּא אַרְיָ אַנְפִּין. הֲדָא הוּא
 דְּכַתְיב, (איוב כח) אֱלֹהִים הִבִּין דְּרַכָּה וְהוּא יַדַּע אֶת מְקוֹמָה.
 אֱלֹהִים הִבִּין דְּרַכָּה, דָּא עֵדוֹן דְּלִתְתָא, דִּידַע זְעִיר אַפִּין.
 וְהוּא יַדַּע אֶת מְקוֹמָה, דָּא עֵדוֹן דְּלְעִילָא, דִּידַע עֲתִיק
 יוּמִין, סְתִימָא דְּכָלָא.

עֵינױ דְּרִישָׁא חוּרָא, מִשְׁתַּנִּין מִשְׁאֵר עֵינִין, לִית
 כְּסוּתָא עַל עֵינָא. וְלִית גְּבִינִין עַל עֵינָא. מַאי
 טַעְמָא. דְּכַתְיב (תהלים קבא) הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר
 יִשְׂרָאֵל. יִשְׂרָאֵל דְּלְעִילָא. וְכַתְיב (ירמיה לב) אֲשֶׁר עֵינֶיךָ
 פְּקוּחוֹת. וְתֹאנָא, כֹּל מָה דְּאֲתִי בְּרַחֲמֵי, לִית כְּסוּתָא עַל
 עֵינָא, וְלִית גְּבִינִין עַל עֵינָא. כֹּל שְׁכֵן רִישָׁא חוּרָא, דְּלֹא
 בַּעַא מִיְדֵי. (ס"א נטירו)

אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אַבָּא לְמָאי הִיא רְמִיזָא. אֲמַר לִיה
 לְנוּנֵי יַמָּא, דְּלִית כְּסוּתָא עַל עֵינָא, וְלִית גְּבִינִין
 עַל עֵינָא, וְלֹא נִימִין, וְלֹא בַּעֲיִין נְטוּרָא עַל עֵינָא. כֹּל
 שְׁכֵן עֲתִיקָא דְּעֲתִיקָא, דְּלֹא בַּעֲי נְטוּרָא. וְכֹל שְׁכֵן דְּאִיהוּ
 מִשְׁגַּח לְכָלָא, וְכָלָא מִתְּזוֹן בֵּיהּ וְלֹא נָאִים. הֲדָא הוּא
 דְּכַתְיב, הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל
 דְּלְעִילָא.

כְּתִיב (תהלים לג) הִנֵּה עֵין יִי אֶל יִרְאִיו. וְכַתְיב (זכריה ד) עֵינֵי
 יִי הֵמָּה מְשׁוּטְטִים בְּכָל הָאָרֶץ. לָא קְשִׁיא, הָא

בְּזַעִיר אֶפִּינ. הָא בְּאַרְיָן אֲנַפִּין. וְעַם כָּל דָּא תְּרִי עֵינִין
 אֵינּוּן וְאַתְחֻוּרוּ (ס"א וְאַתְחֻוּרוּ) לְחַד, עֵינָא דְאִיהִי תְּוּר בְּגוּ
 תְּוּר וְתְּוּר דְּכָלִּיל כָּל תְּוּר.

תְּוּרָא קְדַמָּא, נְהִיר וְסָלִיק, וְנַחֲת לְאַסְתְּכְּלָא (ס"א
 לְאַתְכְּלָא), דְּצָרִיר בְּצֻרָא. תָּאנָא, בְּטֵשׁ הָאִי
 חִינְרָא, וְאַדְלִיק ג' בּוּצִינִי, דְּאַקְרוּן: הוּד. וְהָדָר. וְחֻדוּת.
 וְלֵהֲטִין בְּחֻדוּתָא בְּשְׁלִימוּתָא.

תְּוּרָא תְּנִינָא, נְהִיר, וְסָלִיק וְנַחֲת, וּבְטֵשׁ וְאַפִּיק (ס"א
 וְאַדְלִיק) ג' בּוּצִינִין אַחֲרָנִין, דְּאַקְרוּן נְצַח וְחֻסְד
 וְתַפְאַרְת, וְלֵהֲטִין בְּשְׁלִימוּתָא בְּחֻדוּתָא.

תְּוּרָא תְּלִיתָא, לְהִיט וְנְהִיר, וְנַחֲת וְסָלִיק, וְנַפִּיק
 מִסְתִּימוּתָא דְּמוּחָא, וּבְטֵשׁ בְּבוּצִינָא אֲמַצְעִיתָא

שְׁבִיעָא. וְאַפִּיק אַרְחָא לְמוּחָא תְּתָא, (נ"א וְאַפִּיק אַרְחָא לְלָבָא
 תְּתָא) וּמִתְלַהֲטִין כְּלָהוּ בּוּצִינִין דְּלִתְתָא. אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן
 יָאוּת הוּא, וְעַתִּיק יוֹמִין יִפְקַח עֵינָא דָּא עֲלָךְ, בְּשַׁעֲתָא
 דְּתַצְטְרִיךְ לֵיהָ.

תָּאנָא תְּוּר בְּגוּ תְּוּר. וְתְּוּר דְּכָלִּיל כָּל תְּוּר. תְּוּרָא
 קְדַמָּא, נְהִיר, וְסָלִיק. וְנַחֲת לְתִתָּא (ס"א לְתִלְת)
 בּוּצִינִי דְּלְסֵטֶר שְׁמָאֲלָא, וְלֵהֲטִין וְאַסְחָן בְּהָאִי תְּוּרָא,
 כְּמָאן דְּאַסְחִי גּוּפִיָּה בְּבוּסְמִין טְבִין, וּבְרִיחִין, עַל מַה דְּהוּ
 עֲלוּי בְּקַדְמִיתָא.

חֲוֹרָא תְּנַיִנָא, נְחִית, וְסָלִיק, וְנִהִיר לְתַלְתָּ לְבוּצֵינִי,
 דְּלִסְטֵר יְמִינָא. וְלִהְטִין וְאַסְחִין בְּהַאי חֲוֹרָא,
 כְּמַאן דְּאַסְחִי בְּבוּסְמִין טְבִין וּבְרִיחִין, עַל מַה דִּהוּוּ עֲלוּי
 בְּקַדְמִיתָא.

חֲוֹרָא תְּלִיתָא, נִהִיר וְסָלִיק וְנְחִית, וְנִפִּיק נְהִירוֹ
 דְּחֲוֹרָא, דְּלָגוּ לָגוּ מִן מוּחָא, וּבִטְשׁ בְּשַׁעְרָא
 אוּכְמָא, כַּד אֶצְטְרִיךְ. וּבְרִישָׁא. וּבְמוּחָא דְרִישָׁא. וְנִהִיר
 לְתַלְתָּ כְּתַרִין דְּאַשְׁתְּאָרוּ, כְּמַה דְּאַצְטְרִיךְ לְגַלְתָּא. אִי
 נִיחָא קָמִי עֲתִיק סְתִימָא דְכֻלָּא.

וְתַאנָא לָא סְתִים הֵאֵי עֵינָא. וְאֵינִין תְּרִין וּמִתְחַוֵּרִין (ס"א
 וְאַתְחַוֵּרִין) לְחַד. כֻּלָּא הוּא יְמִינָא. לָא הוּי (ס"א לִית בֵּיה)
 שְׂמַאלָא. לָא נְאִים וְלָא אֲדַמִּיךְ, וְלָא בְּעֵי נְטִירוּתָא. לִית
 מַאן דְּאַגִּין עָלֶיהָ. הוּא אַגִּין עַל כֻּלָּא, וְהוּא אֲשַׁגַּח עַל
 כֻּלָּא. וּמַאֲשַׁחוּתָא דֵּהֵאֵי עֵינָא מִתְזַנֵּן כְּלָהוּ.

תַּאנָא, אִי עֵינָא דָּא אֲסִתִּים רַגְעָא חֲדָא, לָא יִכְלִין
 לְקִימָא כְּלָהוּ, בְּגִין כֶּף אֲקָרִי עֵינָא פְּקִיחָא.
 עֵינָא עֲלָאָה. עֵינָא קְדִישָׁא. עֵינָא דְּאַשְׁחוּתָא. עֵינָא
 דְּלָא (דף ק"ל ע"א) אֲדַמִּיךְ וְלָא נְאִים. עֵינָא דֵּהוּא נְטוּרָא
 דְּכֻלָּא. עֵינָא דֵּהוּא קִיּוּמָא דְּכֻלָּא. וְעַל הַאי כְּתִיב (משלי כב)
 טוֹב עֵין הוּא יְבוּרָךְ, אַל תִּקְרִי יְבוּרָךְ אֶלָּא יְבוּרָךְ. דֵּהֵאֵי
 אֶתְקָרִי טוֹב עֵין, וּמְנִיָּה מְבוּרָךְ לְכֻלָּא.

וְתֵאנֹא, לֵית נְהִירוֹ לְעֵינֹא תַתָּא, לְאַסְתַּחֲא

מֵאֲדַמִּימוּתֹא מֵאוּכְמוּתֹא בַר כַּד חֲזִי (ס"א אַתְחֻזִּי)

מֵהֵאִי נְהוּרֹא חֲוּרֹא דְעֵינֹא עֲלֵאָה דְאַקְרִי טוּב

עֵין. וְלֵית דִּידַע כַּד נְהִיר עֵינֹא עֲלֵאָה דָּא קְדִישָׁא וְאַסְחִי

לְעֵינֹא תַתָּא דָּא. בַר אִיהוּ.

וְזַמִּינִין צְדִיקֵיָא, זַכָּאי עֲלִיוֹנִין, לְמַחְמִי דָּא בְרוּחָא

דְּחַכְמָתֹא, הֵדָּא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה נב) כִּי עֵין

בְּעֵין יִרְאוּ. אִימָתִי. בְּשׁוּב יִי צִיּוֹן. וְכְתִיב (במדבר יד) אֲשֶׁר

עֵין בְּעֵין נִרְאָה אֶתְהָ יִי. וְאַלְמָלֹא עֵינֹא טְבֵא עֲלֵאָה,

דְּאַשְׁגַּח וְאַסְחִי לְעֵינֹא תַתָּא, לָא יְכִיל עֲלֵמָא לְמִיקָם

רְגַעָא חֲדָא.

תֵּאנֹא בְּצַנִּיעוּתֹא דְסַפְרָא, אֲשַׁגְחוּתֹא דְעֵינֹא תַתָּא, כַּד

אֲשַׁגַּח נְהִירוֹ עֲלֵאָה בֵּיהּ, וְעֵייל הֵהוּא נְהִירוֹ

דְּעֲלֵאָה בְּתַתָּא. דְּמִנִּיה נְהִיר כֻּלָּא הֵדָּא הוּא דְכְתִיב

אֲשֶׁר עֵין בְּעֵין נִרְאָה אֶתְהָ יִי.

כְּתִיב (תהלים לג) הִנֵּה עֵין יִי אֶל יִרְאִיו. וְכְתִיב (זכריה ד) עֵינִי

ה' הֵמָּה מְשׁוּטְטִים בְּכָל הָאָרֶץ. זְכוּ, עֵינִי יִי אֶל

יִרְאִיו, עֵינֹא דְלְעֵילָא. לָא זְכוּ, עֵינִי יִי הֵמָּה מְשׁוּטְטוֹת,

עֵינֹא דְלְתַתָּא.

דְּתַנִּיָּא, מִפְּנֵי מַה זְכוּ יוֹסֵף דְּלָא שְׁלֵטָא בֵּיהּ עֵינֹא

בִּישָׂא, מִפְּנֵי שְׁזַכָּה לְאַשְׁתַּגְּחָא בְּעֵינֹא טְבֵא

עֵילָאָה, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (בראשית מט) בֵּן פּוֹרְת יוֹסֵף בֵּן
פּוֹרְת עֲלֵי עֵין. אִמַּאי הוּא בֵּן פּוֹרְת. עֲלֵי עֵין. כְּלוּמַר עַל
סִבַּת עֵין דְּאִשְׁתַּגַּח בֵּיהּ.

וְכְתִיב טוֹב עֵין הוּא יְבוֹרֵךְ, מַאי טַעְמָא. כִּי נָתַן מִלְחָמוֹ
לְדָל. מַאי טַעְמָא אֶקְרִי חַד. תָּא חֲזִי, בְּעֵינֵיה
דְּתַתָּאָה אֵית עֵינָא יְמִינָא, וְאֵית עֵינָא דְשְׂמַאלָא. וְאִינוּן
תְּרִי, בְּתֵרֵי גְווּנֵי. אֲבָל הָכָא, לֵית עֵינָא שְׂמַאלָא.
וְתֵרוּוּיֵיהּ בְּדַרְגָּא חַד סְלָקִי, וְכֻלָּא יְמִינָא. וּבְגִינֵי כְּףֵי,
עֵינָא חַד, וְלֹא תֵרִין.

וְתֵאנָא, עֵינָא דָא, דְּהוּא עֵינָא דְּאִשְׁגַּחֵיהּ. פְּקִיחָא
תְּדִיר. חֵיכָאן תְּדִיר. וְחֵדָאן (ס"א וְחֵזָאן) תְּדִיר,
דְּלֹא הוּי הָכִי לְתַתָּאָה, דְּכְלִילָן בְּסוּמְקָא וּבְאוּכְמָא
וּבְחֻוּרָא, בְּג' גְּווּנֵי, וְלֹא הוּוּה תְּדִיר פְּקִיחָא (ס"א דְּלִיה גְּבִינָא)
דְּלִית גְּבַהֲנָא סוּטְרָא (ס"א כְּלִיה גְּבִינֵי סוּדְרָא) (ס"א דְּלִיה עֵינֵיה בְּגִינֵי
דְּמַכְסָאן) עַל עֵינָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים מד) עוֹרָה לְמָה תִּישַׁן
יֵי. (מלכים ב יט) פְּקַח יֵי עֵינֶיךָ.

כִּד אֶתְפַּקַּח, אֵית לְמָאן דְּאֶתְפַּקַּח לְטַב. וְלְמָאן דְּלֹא
אֶתְפַּקַּח לְטַב. וּוִי לְמָאן דְּאֶתְפַּקַּח וְעֵינָא אֶתְעַרְב
בְּסוּמְקָא, וְסוּמְקָא אֶתְחֲזִי לְקַבְלִיָּהּ, וּמְכַסֶּיָּה עֵינָא. מָאן
יִשְׁתַּזְיֵב מִנֵּיהּ. אֲבָל עֲתִיק יוֹמִין, טָבָא דְּעֵינָא. חֻוּר בְּגוֹ
חֻוּר. חֻוּר דְּכְלִיל כָּל חֻוּרֵי. זַכָּאָה חוּלְקִיָּהּ, לְמָאן דְּיִשְׁגַּח

עֲלוּיָהּ, חַד חֲוֹר מִנִּיָּהּ. וְעַל דָּא וְדָאֵי כְּתִיב טוֹב עֵין הוּא
 יְבוֹרֵךְ. וְכְתִיב (ישעיה ב) בֵּית יַעֲקֹב לָכוּ וְנִלְכָה בְּאוֹר יְיָ.
 תֵּאנָא, (עם כָּל דָּא) שְׁמִיָּה דְעֵתִיקָא סְתִים מִכְּלָא, וְלֹא
 מִתְּפָרֵשׁ בְּאוֹרֵייתָא, בַּר מִן אֲתֵר חַד, דְּאוּמֵי
 זְעִיר אֲפִין לְאַבְרָהָם, דְּכְתִיב, (בראשית כב) בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם
 יְיָ. נְאֻם דְּזְעִיר אֲפִין. וְכְתִיב, (בראשית מח) בְּךָ יְבָרֵךְ יִשְׂרָאֵל,
 יִשְׂרָאֵל דְּלְעֵילָא. וְכְתִיב (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ
 אֶתְפָּאֵר, לְיִשְׂרָאֵל קָאֲמַר דָּא. וְתַנִּינָן עֵתִיק יוּמִין אֲמָרוּ
 וְהָאֵי וְהָאֵי שְׁפִיר.

תַּנְיָא, כְּתִיב (דניאל ז) חֲזַה הָיִית עַד דֵּי פְּרֻסוּן רְמִיו וְעֵתִיק
 יוּמִין יְתִיב. פְּרֻסוּן רְמִיו, מֵאֵן הוּא. אֲמַר לְרַבֵּי
 יְהוּדָה, קוּם בְּקִיּוּמְךָ וְאַתְקִין פְּרֻסִיָּא דָּא.
 אֲמַר רַבֵּי יְהוּדָה, כְּתִיב (דניאל ז) כּוֹרְסִיָּה שְׁבִיבִין דִּינֹר.
 וְעֵתִיק יוּמִין יְתִיב עַל הָאֵי פְּרֻסִיָּא. מֵאֵי טַעְמָא.
 דְּתַנְיָא אֵי עֵתִיק יוּמִין לֹא יְתִיב עַל הָאֵי פְּרֻסִיָּא, לֹא
 יְכִיל לְאַתְקִימָא עֲלֵמָא, מְקַמֵּי הֵהוּא כּוֹרְסִיָּא. כִּד יְתִיב
 עֵתִיק יוּמִין עָלֶיהָ לְכַפֵּיָּא (ס"א אֲתַכְפֵּיָּא) לְהֵהוּא כּוֹרְסִיָּא,
 וּמֵאֵן דְּרַכִּיב שְׁלִיט. בְּעֵידְנָא דְנִטִּיל מֵהָאֵי פְּרֻסִיָּא, וְיְתִיב
 עַל כּוֹרְסִיָּא אַחְרָא, כּוֹרְסִיָּא קַדְמָאָה רְמִיו, דְּלֹא שְׁלֵטָא
 אֲלָא אִיהוּ דְרַכִּיב בֵּיה עֵתִיק יוּמִין. אֲמַר רַבֵּי שְׁמַעוֹן
 לְרַבֵּי יְהוּדָה, יְתַתְקֹן אַרְחָךְ, וְיִיתִי בְּךָ מֵעֵתִיק יוּמִין.

וְתָא חֲזִי כְּתִיב (ישעיה מא) אֲנִי יי ראשון וְאֵת אַחֲרוֹנִים אֲנִי
הוא. כִּלְאֵה הוּא, וְהוּא סְתִים מְכָל סְטְרוֹי. (בְּהֵאִי)
חֻטְמָא. תָּאנָא, בְּחֻטְמָא אֲשֶׁתְּמוּדַע פְּרָצוּפָא.

וְתָא חֲזִי מַה (דף ק"ל ע"ב) בֵּין עֵתִיקָא, לְזַעִיר אֲפִין. דָּא
מֵאֲרִיָּה דְּחֻטְמָא מִחַד נִוְקְבָא חֲיִין, וּמִחַד נִוְקְבָא
חֲיִין דְּחֲיִין. הָאִי חֻטְמָא. הוּא פְּרַדְשֶׁקָא, דְּבִיָּה נָשִׁיב
רוּחָא דְּחֲיִי, לְזַעִיר אֲפִין. וְקָרִינָן לֵיהּ סְלִיחָה. וְהוּא נַחַת
רוּחַ, אֲתַבְּסָמוּתָא דְּרוּחָא.

דְּרוּחָא דְּנַפְיָק (מִהֶבְא) מֵאֲיִנוֹן נִוְקְבִי, חַד רוּחָא נַפְיָק
לְזַעִיר אֲפִין. לְאֲתַעְרָא (ס"א חֲיִין מְכָל סְטְרוֹין, חִירוֹ מְכָל סְטְרוֹי,

חֲיִין דְּחֲיִין) לֵיהּ בְּגַנְתָּא דְּעֵדָן. וְחַד רוּחָא דְּחֲיִי, דְּבִיָּה זְמִין
לְזַמְנָא לְבְרִיָּה דְּדוּד, לְמַנְדַּע חֲכַמְתָּא. וּמַהֲהוּא נִוְקְבָא,
אֲתַעֵר וְנַפְיָק רוּחָא מִמוּחָא סְתִימָאָה, וְזְמִין לְאֲשֶׁרָאָה עַל
מִלְכָּא מְשִׁיחָא, דְּכְתִיב, (ישעיה יא) וְנַחַת עָלָיו רוּחַ יי רוּחַ
חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וּיְרֵאת יי. הָא
הָכָא ד' רוּחִין, וְהָא רוּחָא חֲדָא אֲמָרִינָן. אֲמַאי תְּלַת. קוּם
רַבִּי יוֹסִי בְּקִיּוּמָךְ.

קָם רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר. בְּיוֹמוֹי דְּמִלְכָּא מְשִׁיחָא, לָא יימְרוּן
חַד לְחַד, אֲלִיף לִי חֲכַמְתָּא, דְּכְתִיב, (ירמיה לא) וְלֹא
יִלְמְדוּ עוֹד אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וְגו', פִּי כֻלָּם יִדְעוּ אוֹתִי
לְמַקְטָנָם וְעַד גְּדוּלָּם. וּבְהֵהוּא זְמַנָּא, יִתַּעֵר עֵתִיק יוֹמִין,

רוּחָא דְנִפְיָא מְמוּחָא סְתִימָאָה דְכֻלָּא, וְכַד יִשְׁלוּף דָּא, כָּל
 רוּחִין דְּלִתְתָּא יִתְעָרוּן עִמִּיהָ. וּמֵאֵן אֵינּוּן. אֵינּוּן (תְּרִין)
 כְּתָרִין קְדִישִׁין דְּזַעִיר אֲפִין. וְאֵינּוּן שִׁיתָא רוּחִין אַחְרָנִין,
 דְּיִהְיִי (ס"א דְּהָבִי) אֵינּוּן (ס"א שִׁיתָא רוּחִין, ג' רוּחִין אֵינּוּן דְּכֻלִּין תְּלַת אַחְרָנִין)
 דְּכֻתִּיב רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת
 וַיִּרְאֵת יי.

דְּתַנִּין, כְּתִיב (דְּבָרֵי הַיָּמִים א כט) וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל כִּסֵּא יי.
 וְכֻתִּיב (מַלְכִים א י) שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכִסֵּא. וּמִלְכָּא
 מְשִׁיחָא זְמִין לְמִיתַב בְּשִׁבְעָה. שִׁיתָא אֵינּוּן וְרוּחָא דְּעַתִּיק
 יוֹזְמִין דְּעַלְיִיהוּ, הָא שְׁבַעָה. כִּמָּה דְּאֶתְמַר. (ג' רוּחֵי אֵינּוּן דְּכֻלִּין
 ג' אַחְרָנִין) אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, רוּחְךָ יְנוּחַ לְעֵלְמָא דְּאֶתִּי.
 תָּא חֲזִי, כְּתִיב (יַחֲזַקָּא לז) כֹּה אָמַר יי (בְּרֵאשִׁית קל"ט ע"א, רל"ה ע"א)
 מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הָרוּחַ וְגו'. וְכִי אַרְבַּע רוּחֵי
 עֵלְמָא, מֵאֵי עַבְדֵי הָכָא. אֶלָּא אַרְבַּע רוּחֵי יִתְעָרוּן. ג'
 אֵינּוּן. וְרוּחָא דְּעַתִּיקָא סְתִימָא אַרְבַּע, וְהָכִי הוּוּ. דְּכַד
 יִפּוּק דָּא, נִפְקִין עִמִּיהָ תְּלַתָּא, דְּכֻלִּין בְּגוּ תְּלַתָּא
 אַחְרָנִין.

וְזְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַפְקָא חַד רוּחָא דְּכֻלִּיל
 מְכֻלְהוּ. דְּכֻתִּיב מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הָרוּחַ. אַרְבַּע
 רוּחוֹת בְּאֵי לָא כְּתִיב כָּאן, אֶלָּא מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי.
 וּבִיּוֹמֵי דְּמִלְכָּא מְשִׁיחָא, לָא יִצְטָרְכוּן לְמִילָף חַד לְחַד,

דְּהָא רוּחָא דְלֵהוּן דְכֻלִּיל מִכָּל רוּחִין. יְדִיעַ כֻּלָּא. חֲכָמָה
 וּבִינָה עֲצָה וּגְבוּרָה (רוּחַ) דַּעַת וְיִרְאַת יי. מְשׁוּם רוּחָא
 דְכֻלִּילָא מִכָּל רוּחִי. בְּגִין כֶּךָ פְּתִיב, מֵאַרְבַּע רוּחוֹת,
 דְּאִינוּן אַרְבַּע דְכֻלִּילָן בְּשִׁבְעָה דְרַגְיָן עֲלָיִן דְאִמְרוּן.
 וְתֵאנָא, דְכֻלְּהוּ כְּלִילָן בְּהָאֵי רוּחָא דְעֵתִיקָא דְעֵתִיקִין,
 דְנִפְיָק מִמוּחָא סְתִימָאָה לְנוּקְבָא דְחוּטְמָא.

וְתֵא חֲזִי, מַה בֵּין חוּטְמָא לְחוּטְמָא. חוּטְמָא דְעֵתִיק יוּמִין
 חֲזִין מִכָּל סְטְרוּי. חוּטְמָא דְזִעִיר אֲפִין, כְּתִיב, (שְׁמוּאֵל
 ב כב) עָלָה עָשָׁן בְּאִפּוֹ וְאֵשׁ מִפִּיו תֹּאכַל וְגו'. עָלָה עָשָׁן
 בְּאִפּוֹ, וּמֵהָהוּא עָשָׁן דְדִלִיק נוּר, כִּד סָלִיק תְּנַנָּא לְבַתֵּר.
 גְּחָלִים בְּעָרוּ מִמֶּנּוּ. מַהוּ מִמֶּנּוּ (ג' נוֹסְחָי). מֵאוּתוֹ עָשָׁן.
 מֵהָהוּא חוּטְמָא, מֵהָהוּא אֲשָׁא.

תֵּאנָא, כִּד הָוָה רַב הַמְּנוּנָא סְבָא בְּעֵי לְצִלָּאָה צְלוּתִיָּה,
 אָמַר לְבַעַל הַחוּטִים אָנִי מִתְפַּלֵּל, לְבַעַל הַחוּטִים
 אָנִי מִתְחַנֵּן. וְהֵינּוּ דְכְּתִיב, (ישעיה מו) וְתַהֲלִתִּי אַחֲטִים לָךְ,
 הָאֵי קָרָא לְעֵתִיק יוּמִין אָמְרוּ.

תֵּנָא, אֹרְכָא דְחוּטְמָא, תֵּלֵת מְאָה וְע"ה עֲלָמִין,
 אֲתַמְלִיין מִן הָהוּא חוּטְמָא. וְכֻלְּהוּ מִתְדַבְּקוּן
 בְּזִעִיר אֲפִין. הָאֵי תוֹשְׁבַחְתָּא דְתַקוּנָא דְחוּטְמָא הוּא. וְכֻל
 תַּקוּנֵי דְעֵתִיק יוּמִין, אֲתַחְזוּן וְלֹא אֲתַחְזוּן, אֲתַחְזוּן
 לְמֵאֲרֵי מְדִין, וְלֹא אֲתַחְזוּן לְכֻלָּא.

פְּתַח רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר, וּוי מֵאֵן דְּאוֹשִׁיט יְדוּי בְּדִיקְנָא
 יִקְרָא עֲלָאָה, דְּסָבֵא קְדִישָׁא, טְמִירָא וְסִתִּימָא (נ"א
 טְמִיר וְסִתִּים) מְכָלָא דִּיקְנָא דִּהֵהִיא תּוֹשְׁבַחְתָּא. דִּיקְנָא דְּסִתִּים
 וַיִּקְרַר מְכָל תְּקוּנוֹי. דִּיקְנָא דִּלָּא יִדְעִין עֲלָאִין וְתַתְּאִין.
 דִּיקְנָא דִּהֵיא תּוֹשְׁבַחְתָּא דְּכָל תּוֹשְׁבַחִין. דִּיקְנָא דִּלָּא הוּי
 בַּר נֶשׁ נְבִיאָה וְקְדִישָׁא דִּיקְרַב לְמַחְמִי לִיהַ. דִּיקְנָא דִּהֵיא
 תְּלִיָּא בְּשַׁעְרוֹי עַד טְבוּרָא דְּלָבָא. חוּרָא כְּתִלְגָּא יִקְרָא
 דִּיקְרִין. טְמִירָא דְּטְמִירִין. מְהִימְנוּתָא דְּמְהִימְנוּתָא
 דְּכָלָא.

תְּאֵנָא, בְּצַנִּיעוּתָא (דף קל"א ע"א) דְּסִפְרָא, דִּהֵאי דִּיקְנָא
 מְהִימְנוּתָא דְּכָלָא, נְפִיק מֵאוּדְנוֹי, וְנַחֲת
 סוּחְרָנִיה דְּפוּמָא קְדִישָׁא, וְנַחֲת וְסִלִּיק וְחָפִי, בְּתַקְרוּבְתָּא
 דְּבוּסְמָא טָבָא, חוּרָא דִּיקְרָא (ס"א דְּבִדִּיקְנִיה). וְנַחֲת (ס"א
 חוּרָא יִקְרָא דְּדִיקְנִיה נַחֲת) בְּשַׁקּוּלָא, וְחָפִי עַד טְבוּרָא. הוּא דִּיקְנָא
 יִקְרָא, מְהִימְנָא שְׁלִימָא, דְּנִגְדִין בֵּיהּ י"ג נְבִיעִין,
 מְבוּעִין דְּמִשַׁח רְבוּת טָבָא, בְּתִלְת עֶשֶׂר תְּקוּנוֹי מְתַקְנָא.
 תְּקוּנָא קְדָמָאָה. מְתַתְּקוּן שַׁעְרָא מְלַעֲיָלָא, וְשָׂרִי
 מֵהֵהוּא תְּקוּנָא דְּשַׁעַר רִישִׁיה, דְּסִלִּיק בְּתַקּוּנוֹי
 לְעִילָא מֵאוּדְנוֹי, וְנַחֲת מְקַמִּי פְתַחָא דְּאוּדְנִין, בְּחַד
 חוּטָא בְּשַׁקּוּלָא טָבָא, עַד רִישָׁא דְּפוּמָא.

תְּקוּנָא תְּנִינָא. מִתְתַּקֵּן שְׁעָרָא מִרִּישָׁא דְּפוּמָא, (וְסָלִיק)
 עַד רִישָׁא אַחֲרָא דְּפוּמָא, בְּתִקּוּנָא שְׁקִיל.
 תְּקוּנָא תְּלִיתָא. מֵאַמְצָעִיתָא דְּתַחֲתוֹת (ס"א דְּהָאִי) חוּטְמָא,
 מִתַּחֲתוֹת תְּרִין נוֹקְבִין, נִפְיָק חַד אֹרְחָא, וְשְׁעָרָא
 אֲתַפְסֵק בְּהֵוּא אֲרַחָא, וּמְלִיא מֵהָאִי גִיסָא, וּמֵהָאִי גִיסָא
 שְׁעָרָא, מִתְקוּנָא שְׁלִים סוּחְרָנִיָּה דְּהֵהוּא אֹרְחָא.
 תְּקוּנָא רְבִיעָא. מִתְתַּקֵּן שְׁעָרָא (וּנְחִית) תַּחֲתוֹת פּוּמָא,
 מִרִּישָׁא חַדָּא לְרִישָׁא חַדָּא, בְּתִקּוּנָא שְׁלִים.
 תְּקוּנָא חֲמִישָׁא. תַּחֲתוֹת פּוּמָא נִפְיָק אֲרַחָא אַחֲרָא,
 בְּשְׁקוּלָא דְּאֲרַחָא דְּלְעִילָא, וְאֵלִין תְּרִין אֲרַחִין
 רְשִׁימִין עַל פּוּמָא, מִכָּאן מִכָּאן.
 תְּקוּנָא שְׁתִּיתָא. מִתְתַּקֵּן שְׁעָרָא, וְסָלִיק וְנִפְיָק מְלָרַע
 לְעִיל לְרִישָׁא דְּפוּמָא. וְחָפִי תְּקֻרֻבְתָּא דְּבוּסְמָא
 טְבָא, עַד רִישָׁא דְּפוּמָא דְּלְעִילָא. וְנְחִית שְׁעָרָא לְרִישָׁא
 דְּפִתְחָא דְּאֹרְחָא תַּתָּא דְּפוּמָא.
 תְּקוּנָא שְׁבִיעָא. פָּסִיק שְׁעָרָא, וְאֲתַחֲזֵן תְּרִין תַּפּוּחִין,
 בְּתִקּוּבְתָּא דְּבוּסְמָא טְבָא, שְׁפִירֵן וְיָאן לְמַחֲזִי.
 בְּגִינִיהוֹן אֲתַקִּיִּים עֲלֵמָא, הֵדָּא הוּא דְּכִתִּיב, (מִשְׁלִי טז) בְּאוּר
 פָּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים.
 תְּקוּנָא תְּמִנָּא. נִפְיָק חַד חוּטָא דְּשְׁעָרֵי סוּחְרָנִי
 דְּדִיקְנָא, וְתִלְיִין בְּשְׁקוּלָא עַד טְבוּרָא.

תִּקְוֵנָא תְּשִׁיעָאָהּ. מִתְעָרִי וּמִתְעָרְבִין שְׁעָרֵי דִיקְנָא, עִם
 אֵינּוֹן שְׁעָרֵי דְתַלְיִין בְּשַׁקּוּלָא, (דְתַלְיִין) וְלֹא נִפְקִין
 דָּא מִן דָּא.

תִּקְוֵנָא עֲשִׂירָאָהּ. (מִתְעָרְבִין) נִחְתִּין שְׁעָרֵי תַּחֲתֵי דִיקְנָא.
 וְחַפִּיִין בְּגֵרוֹנָא תַּחֲתֵי דִיקְנָא.

תִּקְוֵנָא חַד סָר. דְּלֹא נִפְקִין נִימָא מִן נִימָא, וּמִתְשַׁעְרָן
 בְּשִׁיעוּרָא שְׁלִים.

תִּקְוֵנָא תְּרִיסָר. דְּלֹא תַלְיִין שְׁעָרֵי עַל פּוּמָא, וּפּוּמָא
 אֲתַפְּנִי מִכָּל סְטְרוּי. וַיֵּאן שְׁעָרֵי סְחוּר סְחוּר לִיה.

תִּקְוֵנָא תְּלִיסָר. דְּתַלְיִין שְׁעָרָן בְּתַחֲתֵי דִיקְנָא, מִכָּאן
 וּמִכָּאן, בִּיקְרָא יָאָה, בִּיקְרָא שְׁפִירָא. מְחַפִּיִין

עַד טַבּוּרָא. לֹא אֲתַחֲזִי (ס"א לֵאמָרְהוּ) מִכָּל אַנְפֵי תִקְוֵנָא
 דְּבוּסְמָא, בַּר אֵינּוֹן תַּפּוּחִין שְׁפִירִין חוּרִין, דְּמִפְקִין חִיִּין

לְעֵלְמָא, וּמְחַזִּיִין חַדוּ לְזַעִיר אֲפִין.

בְּתַלְיִסָר תִּקְוֵנִין אֲלִין, נִגְדִין וּנְפְקִין תְּלִיסָר מִבוּעִין
 דְּמִשַׁח רַבּוּת, וּנִגְדִין לְכָל אֵינּוֹן דְּלִתְתָא.

וּנְהִרִין בְּהֵוּא מְשַׁחָא. וּמְשִׁיחִין מֵהֵוּא מְשַׁחָא, דְּבְתַלְיִסָר
 תִּקְוֵנִין אֲלִין. בְּתַלְיִסָר תִּקְוֵנִין אֲלִין אֲתַרְשִׁים דִּיקְנָא

יִקְרָא, סְתִימָאָה דְּכֻלָּא, דְּעֵתִיק דְּעֵתִיקִין. מִתְרֵי תַפּוּחִין
 שְׁפִירָן דְּאַנְפוּי, נְהִרִין אַנְפוּי דְּזַעִיר אַנְפִין, וְכָל חִיּוּר

וְשׁוּשָׁן דְּאַשְׁתַּכְּחָן לְתַתָּא, נְהִרִין וּמִתְלַהֲטִין (ס"א חִיּוּר)

מֵהָהוּא נְהוּרָא דְלַעֲיָלָא. תְּקוּנֵין תְּלִיסֵר אֲלִין, אֲשֶׁתְּכַחוּ
בְּדִיקְנָא, וּבְשִׁלְיֻמוֹת דִּיקְנָא בְּתִקּוּנֵין, אֲתִקְרִי בַר נִשְׂ
נְאֻמָּן. דְּכָל דְּחָמֵי דִיקְנֵיהּ, תְּלִי בֵיהּ מְהֵימְנוּתָא.

תְּאֵנָא בְּצִנְיָעוּתָא דְסַפְרָא, תְּלִיסֵר תְּקוּנֵין אֲלִין דְּתִלְיִין
בְּדִיקְנָא יִקְרָא, בְּשִׁבְעָא (מְנַהֵן) מִשְׁתַּכְּחֵי
בְּעֵלְמָא, וּמִתְפַּתְּחֵי בְּתִלְיֵסֵר תְּרַעֵי דְרַחְמֵי. וּמֵאֵן דְּאוּשִׁיט
יְדֵיהּ לְאוּמָא, כְּמֵאֵן דְּאוּמֵי בְּתִלְיֵסֵר תְּקוּנֵי דִיקְנָא. הֵאִי
בְּאַרְיָךְ אֲפִין. בּוֹזְעִיר אֲפִין בְּכַמָּה. אָמַר לְרַבֵּי יִצְחָק, קוּם
בְּקִיּוּמְךָ, וְסִלְסַל בְּסִלְסָלָא דְתִקּוּנָא דְמִלְכָא (ס"א בְּדִיקְנָא)
קְדִישָׁא הֵיאֵךְ יִתְתַּקְּנוּן.

קָם רַבֵּי יִצְחָק, פִּתַּח וְאָמַר, (מִיכָה ז) מִי אֵל כְּמוֹךְ נוֹשֵׂא עוֹן
וְגו', יִשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ וְגו', תִּתֵּן אֲמַת לִיעֶקֶב וְגו'.
תְּאֵנָא, תְּלִיסֵר מְכִילִין אֲתַחְזוּן הָכָא, וְכִלְהוּ נְפֻקִין
מִתְלִיסֵר מְבוּעֵין דְּמִשַּׁח רַבּוּת דְּתִקּוּנֵי (דף קל"א ע"ב) דִּיקְנָא
קְדִישָׁא, עֲתִיקָא דְעֲתִיקִין. טְמִירָא דְטְמִירִין. תְּנָא,
תְּקוּנָא דְדִיקְנָא טְמִיר וְסִתִּים, טְמִיר וְלֹא טְמִיר. סִתִּים
וְלֹא סִתִּים. בְּתִקּוּנֵי יְדִיעַ וְלֹא יְדִיעַ.

תְּקוּנָא קְדָמָא. הָא תְּנִינָן, דְּכָל שְׁעָרָא וְשְׁעָרָא וְכָל
נִימָא וְנִימָא לָא מִתְדַּבְּקָא לְחִבְרָתָהּ. וְשְׂאָרוֹ
נִימִין דְּדִיקְנָא לְאֲתִקְנָא, מִתְקוּנָא דְשְׁעָר רִישָׁא.
הָכָא אֵית לְאֲסִתְפְּלָא, אִי כָּל נִימִין דְשְׁעָר רִישָׁא, וְנִימִין

דְּדִיקְנָא יְקִירָא עֲלָאָה, בְּחַד נִימָא אֲתִכְלְלוּ, (ס"א בְּחַד מִתְקַלָּא
 אֲתִקְלוּ) אֲמַאי אֵלִין אַרְיִכִין, וְאֵלִין לָא אַרְיִכִין. אֲמַאי (ק"מ)
 נִימִין דְּדִיקְנָא לָא אַרְיִכִין כּוּלֵי הָאִי, וְקִשְׂיִין. וְאֵלִין
 דְּרִישָׁא לָא קִשְׂיִין, אֶלָּא שְׁעִיעִין.

אֶלָּא, כָּל נִימִין שְׁקִילִין דְּרִישָׁא וְדִיקְנָא. דְּרִישָׁא אַרְיִכִין
 עַל כְּתַפִּין, לְמִיגַד לְרִישָׁא (ד"א מְרִישָׁא) דְּזַעִיר אֶפִּין,
 מִהֵוּא מְשִׁכָּא דְּמוּחָא, לְמוּחָא דִּילִיהּ. וּבְגִינֵי כֶּךָ לָא הֵוּ
 קִשְׂיִין. וְעַל דָּא אֲתַחְזוּן לְמַהוּי רְכִיכֵי.

תַּאנָּא, מַאי (ע"ח ע"א, ק"מ ע"א, רס"ב ע"א) דְּכְתִיב, (משלי א) חֲכָמוֹת
 בַּחוּץ תִּרְנָה. וּלְבִסוּף כְּתִיב, בְּרַחוּבוֹת תִּתֵּן
 קוּלָּהּ. הָאִי קָרָא לָאוּ רִישִׁיהּ סִיפִיהּ, וְלָאוּ סִיפִיהּ רִישִׁיהּ.
 אֶלָּא חֲכָמוֹת בַּחוּץ תִּרְנָה, כִּד נְגִיד מְמוּחָא סְתִימָאָה
 דְּאַרְיִךְ אֶפִּין, לְמוּחָא דְּזַעִיר אֶפִּין, בְּאַיְנוֹן נִימִין. כְּאֵלוּ
 מִתְחַבְּרָאן לְבַר, תִּרְיִן (בראשית קמ"א ע"ב, ק"מ) מוּחִין, וְאֲתַעְבִּיד
 חַד מוּחָא, בְּגִין דִּילִית קִיּוּמָא לְמוּחָא תַּתָּאָה, אֶלָּא
 בְּקִיּוּמָא דְּמוּחָא עֲלָאָה. וְכִד נְגִיד מֵהָאִי לְהָאִי, כְּתִיב תִּתֵּן
 קוּלָּהּ חַד.

וּבְגִין דְּנְגִיד מְמוּחָא לְמוּחָא בְּאַיְנוֹן נִימִין (כְּאֵלוּ מִתְחַבְּרָאן לְבַר
 תִּרְיִן מוּחִין וְאֲתַעְבִּיד חַד מוּחָא בְּאַיְנוֹן נִימִין) אִינּוֹן לָא אֲשַׁתְּכַחוּ
 קִשְׂיִין. מַאי טַעְמָא. מְשׁוּם דְּאִי אֲשַׁתְּכַחוּ קִשְׂיִין, לָא
 נְגִיד חֲכָמָתָא לְמוּחָא בְּהוֹן. בְּגִינֵי כֶּךָ, לִית חֲכָמָתָא נְפָקָא

מִבֵּר נֶשׂ דְּאִיהוּ קְשִׁישָׁא (ס"א קש"א) וּמְאָרִי דְּרוּגְזָא. דְּכַתִּיב,
 (קהלת ט) דְּבִרֵי חֲכָמִים בְּנַחַת נְשָׁמְעִים. וּמִהֲכָא אוּלְיַפְנָא,
 מֵאֵן דְּשַׁעְרוּי דְּרִישִׁיה קְשִׁישָׁן, לָאו חֲכָמְתָא מְתִישְׁבָּא
 עֲמִיה.

וְעַל דָּא אֵינּוֹן אֲרִיכִי, לְמִיתִי תוּעֵלְתָא לְכֻלָּא. מֵאִי
 לְכֻלָּא. לְמִיעַל עַל חוּטָא דְּשִׁדְרָה, דְּמִתְשַׁקְיִין מִן
 מוּחָא. וּבְגִין דָּא לָא תְּלִי שַׁעְרָא דְּרִישָׁא עַל שַׁעְרָא
 דְּדִיקְנָא. דְּשַׁעְרָא דְּרִישָׁא תְּלִי וְסֻלִיק עַל אוּדְנִין
 לְאַחורוּי, וְלָא תְּלִי עַל דִּיקְנָא, מְשׁוּם דְּלָא אֲצִטְרִיף
 לְאַתְעָרְבָא אֵלִין בְּאֵלִין. דְּכֻלְהוּ מִתְפַּרְשָׁן בְּאַרְחִייהוּ.
 תְּאֵנָא, כְּלָהוּ שַׁעְרֵי בֵּין דְּרִישָׁא, בֵּין דְּדִיקְנָא, כְּלָהוּ
 חוּרֵי כְּתֻלְגָּא. וְתֵאֵנָא, אֵינְהוּ דְּדִיקְנָא קְשִׁישָׁאִי
 כְּלָהוּ. מֵאִי טַעְמָא. מְשׁוּם דְּאֵינּוֹן תְּקִיפָא דְּתְקִיפִין,
 לְאַחְסִין (נ"א לְאַחְתָּא) אֵינּוֹן י"ג מְכִילָן, מִעַתִּיק דְּעַתִּיקִין.
 וְהֵי מְכִילָן מְקַמֵּי אוּדְנֵי שְׂרִיין, וְהֵי מְכִילָן סְתִימָן
 אֵינּוֹן. דְּלָא יִתְעָרְבוֹן בְּאַחְרֵינִין. (דְּאַתְחַסִּינוּ לְתַתָּא וְהֵי תְּנִינָא מְקַמֵּי

אוּדְנֵי שְׂרִיין שַׁעְרֵי מְשׁוּם דְּכֻלְחוּדִייהוּ אֵינּוֹן וְלָא אֲתַעְרְבוּ בְּאַחְרֵינִין).

וְאִי תִימָא דְּלִית אַחְרֵינִין כְּוֹותִייהוּ. לָא. דְּתִנְיָא תְּלִיסַר
 מְכִילָן דְּרַחֲמֵי מִעַתִּיקָא קְדִישָׁא: מִי אֵל כְּמוֹד, חַד.
 נוּשָׂא עֹון, תְּרִי. וְעוּבֵר עַל פְּשַׁע, תְּלַת. לְשִׁאֲרִית
 (ק"מ) נַחְלָתוּ, אַרְבַּע. לָא הַחֲזִיק לְעַד אַפּוּ, חֲמֵשׁ. כִּי חֲפִץ חֲסַד

הוא, שִׁית. יָשׁוּב יִרְחַמְנוּ, שְׁבַעָה. יִכְבוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ,
תִּמְנֶיֶא. וְתִשְׁלִיךְ בְּמִצּוֹלוֹת יָם כָּל חַטָּאתָם, תִּשְׁעָה. תִּתֵּן
אִמֶּת לִיעֲקֹב, עֲשֶׂרֶה. חֶסֶד לְאַבְרָהָם, חֵד סָר. אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבוֹתֵינוּ, תִּירִסֶר. מִיָּמֵי קָדֶם, תִּלְיִסֶר. לְקַבִּיל
דָּא, אֵל רַחוּם וְחַנוּן וְגוֹ', אֵינּוֹן לְתַתָּא.

וְאִי תִימָא, מִשֶּׁה אֵיךְ לָא אָמַר אֲלֵיךְ עֲלָיִן. (קל"ח) אָלָא,
מִשֶּׁה לָא אֲצִטְרִיךְ, אָלָא לְאַתָּר דְּדִינָא אֲשֶׁתְּכַח,
וּבְאַתָּר דְּדִינָא אֲשֶׁתְּכַח, לָא בְּעֵי הָכִי לְמִימַר. וּמִשֶּׁה לָא
אָמַר, אָלָא בְּעִידְנָא דִּישְׂרָאֵל חָאבוּ, וְדִינָא הָוָה תִּלְיִיָא,
וּבְגִינֵי כֶּךָ לָא אָמַר מִשֶּׁה, אָלָא בְּאַתָּר דְּדִינָא אֲשֶׁתְּכַח.
אָבֵל בְּהָאֵי אַתָּר, סְדוּרָא דְשִׁבְחָא דְעַתִּיק יוֹמִין מְסִידֶר
נְבִיאָה.

וְאֵינּוֹן תִּלְיִסֶר תְּקוּנֵיךְ דְּדִיקְנָא עֲלָאָה קְדִישָׁא, טְמִירָא
דְּטְמִירִין, תְּקִיפִין, לְתַבְרָא וּלְאַכְפִּיָּא כָּל גְּזֵרֵי
דִּינֵיךְ. מֵאֵן חָמֵי דִיקְנָא עֲלָאָה קְדִישָׁא, טְמִירָא דְּטְמִירִין
דְּלָא אַכְסִיף (קל"ב) (ס"א אַתְּבַסִּי) מְנִיָּה. וּבְגִין כֶּךָ, כָּל שְׁעָרוֹי
קְשִׁישִׁין, וְתְקִיפִין בְּתַקּוּנֵיךְ (דף קל"ב ע"ב).

וְאִי תִימָא, אֵי הָכִי הָא שְׁעָרֵי דְלְתַתָּא, אֵינּוֹן אוּכְמֵי,
אִמָּאֵי לָא הָווּ דָּא כְּדָא. דְּתַנְיָא כְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ה)
קְוּצוֹתָיו תִּלְתְּלִים שְׁחוּרוֹת כְּעוֹרֵב. וּכְתִיב, (דְּנִיָּא ל ז) וְשַׁעַר
רִישִׁיהָ כְּעַמֵּר נִקָּא. לָא קְשִׁיָא, הָא בְּדִיקְנָא עֲלָאָה, הָא

בְּדִיקְנָא תַתָּאָה. וְעַל דָּא, כַּד אַתְיִיהִיבַת אֹרִייתָא
 לְיִשְׂרָאֵל, אַתְיִיהִיבַת בְּאִשׁ שְׁחֹרָה עַל גְּבִי אִשׁ לְבָנָה.
 וְעַקְרָא דְמַלְּהָ מְשֻׁם דְּהֵנִי שְׁעָרֵי בְּגִין דְּמִמוּחָא אֲשַׁתְּכַחוּ
 לְאַתְמִשְׁכָּא לְמוּחָא דְלַתְתָּא וְאִינּוֹן לְעִילָא מִן
 דִּיקְנָא דִּיקְנָא בְּלַחֲדוּדֵי הוּא. וְכָל תְּקוּנוֹי בְּלַחֲדוּדֵיהוֹן
 אֲשַׁתְּכַחוּ. דִּיקְנָא בְּלַחֲדוּדֵי. וְשְׁעָרֵי בְּלַחֲדוּדֵיהוּ.

תְּקוּנוֹא קַדְמָאָה תְּקוּנוֹא דְשָׂאֲרֵי מְרִישָׁא דְשְׁעָרֵי דְרִישָׁא.
 וְתַאנָּא, כָּל תְּקוּנוֹי דִּיקְנָא לָא אֲשַׁתְּכַח אֱלָא
 (מְחוּמָא דְלִבָּא) מְמוּחָא דְרִישָׁא, (ס"א מִתְיִקְוֵי דְרִישָׁא) וְהָכָא לָא פְּרִישׁ
 הָכִי, דְהָא לָא הוּי. אֱלָא תְּקוּנוֹא דָּא, דְנַחֲתִית מִן רִישָׁא
 דְשְׁעָרֵי דְרִישָׁא, הָכִי אֲשַׁתְּכַח. (חֲסֵר כַּאן)

וּמַהֲאֵי דִיקְנָא אֲשַׁתְּמוּדַע, כָּל מַה דְהוּי בְּרִישָׁא, דְאֶלְפָּ
 עֲלָמִין דְחַתִּימִין (ס"א אֶלְפָּ עֲלָמִין חַתִּימִין) בְּעֻזְקָא דְדַכְיָא.
 עֻזְקָא, דְכָלִיל כָּל עֻזְקִין.

אוּרְכָּא דְכָל שְׁעָרָא, דְנַחֲתִית מִקְמֵי אוּדְנוֹי, לָא הוּי
 אֲרִיכָא. וְלָא אַתְדַּבֵּק דָּא בְּדָא, וְלָא (ס"א דְכָלִיל)
 נַחֲתִין. אֵלִין שְׁעָרִין. מִכַּד נַגְדִין אַתְמִשְׁכֹּן (ס"א אֱלָא מִכַּד נַחֲתִין
 אֵלִין, שְׁעָרִין. נַגְדִין וְאַתְמִשְׁכֹּן) וְתַלְיִין.

וְשִׁירוּתָא דְתְּקוּנוֹא קַדְמָאָה, תַּלְתִין וְחַד קוּצִי, שְׁקִילֹן,
 אַתְמִשְׁכֹּן עַד רִישָׁא דְפּוּמָא. וְתַלְתִּית מְאָה
 וְתַשְׁעִין נִימִין אֲשַׁתְּכַחוּ בְּכָל קוּצָא וְקוּצָא.